

911226-2

Bonhoeffer nemusel spojovat – zas právě nedějinně! – neuchopitelnost a nedisponovatelnost boží s myšlenkou nezbytného „zahalení“, což je v tomto smyslu myšlenka řecká, odkud ji převzal apoštol Pavel. Bůh ani vztah k němu nepatří mezi „pudenda“ (jako třeba strach, srv. 146), a přece se sluší při modlitbě „odejít do pokojíka svého“, a levá ruka nemá „vědět“, co dělá pravá. Bonhoeffer dobře tuší, že slova někdy nestačí, ale má chybný dojem, že to platí obecně, pro jakékoliv použití slov (a dává důraz na čin, na konání). Ale právě to platí jen pro doby, kdy slovo ztratilo svou moc. Pak je třeba čekat „na slovo, které přinese řešení a osvobození“ (192). Bonhoeffer má za to, že na toto *perturbatio animorum* nemůže být v některých případech překonáno slovem, ale jen činem, určitým životním nasazením. Právě to se mi zdá platit jen pro některé doby a nikoliv všeobecně. A proto také o oné „neuchopitelnosti“ lze mluvit jen ve smyslu zřetelně situačním, a to znamená s kritickým ostnem vůči tomu myšlení a tomu způsobu promlouvání, jaké je v naší době právě k dispozici. Začít nově myslet je potom v takové situaci také čin, a to čin fundamentálního významu.

(Vyškrtnuto z textu pro KR 1991 ...)

(Praha, 911226-2.)